

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyň: **a) L. N., b) nezl. M. U.**, obě zastoupené JUDr. Petrem Šurkou, advokátem se sídlem Kvestorská 5, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, v řízení o kasačních stížnostech žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 4. 6. 2014, č. j. 52 Az 4/2013 – 101,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se odmítají** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 4. 6. 2014, č. j. 52 Az 4/2013 – 101, zamítl žalobu, kterou se žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) domáhaly zrušení rozhodnutí ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 14. 11. 2013, č. j. OAM-304/ZA-ZA08-K07-2013, jímž bylo na základě ust. § 10a písm. e) ve spojení s § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zastaveno řízení o udělení mezinárodní ochrany z důvodu, že stěžovatelky v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedly nové skutečnosti nebo zjištění.

Proti tomuto rozsudku podaly stěžovatelky v zákonné lhůtě společnou kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti zejména poukázaly na vady v dokazování, jakož i na to, že jak krajský soud, tak ministerstvo nezohlednily novou skutečnost v podobě aktuálního vývoje situace na Ukrajině a z toho plynoucí důsledky pro stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelek. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedinečně vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto

nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost tedy bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikurní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze-li navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, bylo by věcné rozhodnutí krajského soudu odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti. K tomu srv. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 – 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 – 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 – 52, ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 2, všechny přístupné na www.nssoud.cz.

Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele, aby v kasační stížnosti ve věcech azylu uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by měl Nejvyšší správní soud jeho kasační stížnost věcně projednat.

V případě stěžovatelek se jednalo o opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. O jejich předchozí žádosti rozhodlo ministerstvo rozhodnutím ze dne 16. 4. 2012, sp. zn. OAM-26ZA-ZA06-2012 tak, že se stěžovatelkám neuděluje mezinárodní ochrana. Žaloba podaná proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. 2. 2012, č. j. 29 Az 12/2012 – 89 a následně Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost kasační stížnosti podanou proti tomuto rozsudku krajského soudu

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu institut opakované žádosti neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti, ale jeho hlavním účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit bez vlastního zavinění během předchozího řízení. Při opakované žádosti je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají jednak garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a jednak zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65). Problematikou opakovaně podávaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval např. v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS., dále v usnesení ze dne 2. 10. 2012, č. j. 2 Azs 23/2012 – 46, a v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, ve kterém konstatoval, že k tomu, aby bylo možno opakovaně podanou žádost meritorně projednat, je nutné, aby byly kumulativně splněny dvě podmínky: 1) žadatel je povinen uvést nové skutečnosti nebo zjištění, 2) musí se jednat o takové skutečnosti či zjištění,

pokračování

jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. V citovaném rozsudku se rovněž uvádí, že „[i]nstitut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele.“

V souladu s citovanou judikaturou postupovalo podle názoru Nejvyššího správního soudu v dané věci jak ministerstvo, tak i krajský soud.

Pokud stěžovatelky poukazyvaly na neprovedení navrhovaných důkazů v řízení před krajským soudem, odkazuje Nejvyšší správní soud na ustálenou judikaturu reprezentovanou např. rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, sp. zn. 6 A 109/2000, publ. pod č. 583/2005 Sb. NSS (dostupný na www.nssoud.cz) navazujícím na náleží Ústavního soudu ze dne 19. 4. 2001, sp. zn. I. ÚS 549/2000 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), z nichž vyplývá, že soud není povinen provádět všechny důkazy, ale pouze ty, které na základě svého uvážení posoudí jako rozhodné. Je však povinen v případě neprovedení důkazu uvést důvody pro takový postup. Krajský soud navržené důkazy neprovedl s odůvodněním, že nemohly mít vliv na rozhodnutí ministerstva, přičemž tento závěr dostatečně odůvodnil.

Stejně tak je nedůvodná i stížní námitka, že stěžovatelky se nemohly v řízení o žalobě k věci vyjádřit. Podle protokolu o jednání ze dne 4. 6. 2014 jim byla dána možnost se vyjádřit, ale jejich právní zástupce se omezil pouze na odkaz na žalobu se zdůrazněním některých jejich pasáží. Stejně tak měly stěžovatelky možnost navrhnout provedení důkazů k doplnění dokazování, čehož rovněž nevyužily.

Ke stížní námitce, že ministerstvo a krajský soud nedostatečně zohlednily novou skutečnost, a to situaci na Ukrajině, Nejvyšší správní soud poukazuje na ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož je pro soud při rozhodování rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. V tomto kontextu lze rovněž odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 24. 6. 2014, č. j. 7 Azs 66/2014 – 20. Nejvyšší správní soud se v dané věci ztotožňuje s názorem ministerstva, že napadené správní rozhodnutí bylo vydáno v době, kdy na Ukrajině nebyla občanská válka, a proto na následné události v zemi původu stěžovatelek nemohlo v rozhodnutí reagovat. Ministerstvo také oprávněně poukázalo na to, stěžovatelky žily v Poltavě, tj. v oblasti, kde k žádným násilným akcím mezi separatistickými povstalci a ukrajinskou armádou nedochází ani nyní.

K námitkám poukazujícím na nepřezkoumatelnost lze rovněž odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména na rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS (všechny dostupné na www.nssoud.cz). Podle Nejvyššího správního soudu se krajský soud ve smyslu citované judikatury zabýval žalobními námitkami a posuzoval relevanci stěžovatelkami uváděných skutečností. Ani v tomto ohledu mu nelze nic vytknout.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

Z důvodů výše uvedených proto Nejvyšší správní soud kasační stížnosti jako nepřijatelné odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. srpna 2014

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu